ROMÂNIA
MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII, TINERETULUI ŞI SPORTULUI
UNIVERSITATEA "Vasile Alecsandri" din BACĂU
FACULTATEA DE ȘTIINȚE ECONOMICE
Str. Spiru Haret, nr. 8, Bacău, 600114
Tel. ++40-234-542411, tel./ fax ++40-234-516345
www.ub.ro; e-mai: stiinteec@ub.ro

Nr.

P R O G R A M A

pentru

Examenul de acordare a gradului didactic II în învățământ

disciplina: MANAGEMENT

Programă valabilă pentru profesorii cu studii universitare

(Programa conține informații originale și extrase din programele elaborate/aprobate de Ministerul Educației Naționale în perioada 2008-2013)

2013

I. NOTĂ INTRODUCTIVĂ

Programa pentru examenul de obținere a gradului didactic II în învățământ reprezintă documentul curricular şi normativ de bază în temeiul căruia vor fi structurate şi asigurate atât orientarea generală în domeniul cunoaşterii ştiințifice şi didactic/metodice a domeniului de referință, cât şi parcurgerea, prin studiu sistematic, a unei tematici adaptate nivelului profesional al cadrului didactic, relevante, moderne şi cu o sensibilă deschidere interdisciplinară.

Programa este concepută ca bază necesară şi utilă atât pentru perfecționarea continuă, cât şi pentru testarea/evaluarea concepției, cunoaşterii, înțelegerii şi interpretării principalelor roluri profesionale ale funcției din perspectiva nivelurilor carierei didactice. Acestea se vor corela cu normele psihopedagogice pe baza cărora sunt proiectate, aplicate şi inovate structurile şi unitățile de competențe - cunoştințele, abilitățile, valorile şi atitudinile - corespunzătoare standardelor şi statutului asumat/jucat de cadrul didactic în unitățile de învățământ preuniversitar din România.

În cadrul acestei programe, de importanță majoră, sunt acele componente care vor valoriza **rolul constructiv, coparticipativ al** cadrului didactic în calitatea sa de actor cu statut de educator, de purtător al mesajelor ştiinței devenite disciplină de învățământ, de reprezentant al comunității profesorilor de specialitate din instituția şcolară şi substanța **competențelor dobândite** de acesta, în concordanță cu motivația profesională, cu o serie de **roluri specifice.**

Au fost urmărite formarea şi structurarea competențelor pentru profesia de cadru didactic, cu aplicare la predarea disciplinelor de specialitate din aria curriculară „Tehnologii". Pe lângă competențele specifice, în specialitate, sunt vizate competențele pentru îndeplinirea eficientă a unui rol social precum precum şi competențele metodice.

În elaborarea programelor, au fost aplicate **criterii de selectare a conținuturilor**, precum: relevanța conținuturilor pentru dezvoltarea competențelor cadrelor didactice, utilitatea explicită a conținuturilor pentru activitatea didactică, adaptabilitatea la contexte profesionale, socioculturale, sociale, economice şi tehnologice în schimbare/în evoluție, integralitatea şi coerența viziunii asupra cunoaşterii de specialitate, abordate în relație cu didactica domeniului de specialitate, actualitatea ştiințifică, în raport cu schimbările/ inovațiile la nivel conceptual, metodologic şi aplicativ şi asigurarea calității în educație.

II. COMPETENȚELE CHEIE VIZATE LA PERFECȚIONAREA PRIN OBȚINEREA GRADULUI DIDACTIC II:

Competețe generale:

C1: Abilitatea de a îmbogăți conținutul învățării cu informații stimulative pentru antrenarea creativității elevilor şi amplificarea implicării acestora în desfăşurarea lecțiilor, în asimilarea cunoştințelor în ansamblu, în autodezvoltare;

C2: Abilitatea de a proiecta, administra şi realiza conținuturile curriculare în ideea creşterii gradului de adaptare a caracterului formativ al învățării la specificul local, regional, zonal;

C3: Abilitatea de a adapta strategiile de predare-învățare la particularitățile individuale în strânsă legătură cu interesele şi specificul înțelegerii elevilor;

C4: Abilitatea de a folosi metode şi procedee de predare-evaluare structurate în strategii personale elaborate în sprijinul dezvoltării autonomiei elevului;

C5: Abilitatea de a utiliza eficient resursele informatice în practica instruirii şi evaluării.

Competențe specifice:

- cunoaşterea şi aprofundarea de către candidați a conținuturilor ştiințifice de specialitate şi metodice pentru disciplinele/modulele de specialitate;
- realizarea de conexiuni între conținuturile disciplinelor/modulelor de specialitate şi problemele de învățare specifice domeniului de pregătire;
- realizarea corelațiilor intra, inter şi pluridisciplinare a conținuturilor;

- operarea cu standardele de pregătire profesională şi programele şcolare pentru proiectarea unui demers didactic adaptat nivelului de învățământ, calificării şi specificului clasei;
- utilizarea tehnologiilor informaționale în demersul didactic;
- aplicarea adecvată a principiilor şi metodelor specifice didacticii disciplinelor/ modulelor tehnologice;
- elaborarea, selectarea şi aplicarea unor metode de evaluare adecvate obiectivelor sau competențelor vizate;
- proiectarea şi/sau selectarea unor conținuturi pentru programele opționale sau curriculum în dezvoltare locală de tipul aprofundare/extindere/opțional ca disciplină nouă;
- comunicarea eficientă cu partenerii în activitatea educațională;
- aplicarea unor forme de management al clasei în funcție de activitatea de învățare proiectată;
- transmiterea, în funcție de particularitățile de vârstă ale elevilor, a conținuturilor astfel încât să dezvolte structuri operatorii, afective şi atitudinale;
- dezvoltarea competențelor civice şi interpersonale ale elevilor şi conduita antreprenorială a acestora;
- stimularea potențialului fiecărui elev şi dezvoltarea creativității.

III. TEME PENTRU DIDACTICA GENERALĂ ŞI METODICA PREDĂRII DISCIPLINELOR / MODULELOR DE SPECIALITATE

1. Locul şi rolul disciplinelor/modulelor de specialitate în învățământul preuniversitar. Construirea demersurilor didactice pentru realizarea unui învățământ centrat pe elev.
2.Curriculumul şcolar:

a) elemente componente (curriculum național, planuri - cadru, arii curriculare, trunchi comun, discipline, module);

b) documente curriculare (standarde de pregătire profesională, planuri-cadru şi planuri de învățământ, programe şcolare, manuale şcolare, auxiliare curriculare);

c) obiectivele predării – învățării – evaluării la disciplinele/modulele din aria curriculară „Tehnologii". Competențe generale, competențe specifice, unități de competență şi competențe;

d) proiectarea curriculumului în dezvoltare locală sau la decizia şcolii de tipul: aprofundare/extindere/opțional ca disciplină nouă;

3. Operaționalizarea obiectivelor didactice: proceduri de operaționalizare şi exemple.
4. Relația între competențe şi conținuturi de instruire.
5. Metode şi procedee de predare-învățare:

a) clasificarea şi caracteristicile principalelor grupe de metode de învățământ;

b) exemplificări de aplicare a unor metode specifice disciplinelor/modulelor de specialitate;

c) utilizarea metodelor de predare activ-participative, centrate pe elev / tehnicilor de învățare prin cooperare: metoda proiectului; studiul de caz; jocul de rol; lucrul în echipă; problematizarea;

d) metode de stimulare a creativității elevilor: brainstorming-ul, ingineria ideilor, sinectica, metoda 6-3-5, discuția panel, metoda "6-6" (Philips);

e) utilizarea tehnologiilor informatice şi de comunicare în procesul didactic; exemplificări.

6. Mijloacele de învățământ şi integrarea lor în procesul de predare-învățare-evaluare:

a) funcțiile didactice ale mijloacelor de învățământ;

b) tipuri de mijloace de învățământ şi caracteristicile lor; exemplificări.

7. Medii de instruire reale şi virtuale: cabinete, laboratoare, ateliere, complexe multimedia, săli de clasă, ferme didactice, târguri şi expoziții, şantiere (descriere şi condiții de utilizare);
8. Forme de organizare a activității didactice: lecția şi variantele de lecție; firma de exercițiu; alte forme de organizare (cercurile de elevi, consultațiile etc.).
9. Evaluarea rezultatelor şcolare în concordanță cu obiectivele curriculare şi criteriile de

performanţă din standardele de pregătire profesională:

a) evaluarea, componentă fundamentală a procesului de învăţământ: definire, funcţii;

b) metode şi tehnici de evaluare;

c) erori în evaluare şi modalităţi de minimizare a lor;

d) construirea instrumentelor de evaluare (teste, chestionare, fişe etc.);

e)calităţile instrumentelor de evaluare: validitate, fidelitate, obiectivitate şi aplicabilitate;

f) tipologia itemilor: definiţie, clasificări, caracteristici, domenii de utilizare, reguli de proiectare, modalităţi de corectare şi notare.

10. Proiectarea demersului didactic: planificare calendaristică, proiectarea unităţii de învăţare, proiectarea lecţiei (pentru diferite tipuri de lecţii). Proiectarea de activităţi de învăţare intra, inter şi transdisciplinare. Cercurile ştiinţifice ale elevilor. Proiectarea în echipă în contextul curriculumului modular.

11. Modalităţi de adaptare a procesului instructiv-educativ în vederea integrării elevilor cu cerinţe educaţionale speciale (CES).

12. Integrarea abilităţilor cheie în contextul diferitelor discipline tehnologice şi module de specialitate.

13. Pregătirea profesorului pentru activitatea didactică (profesională, psihopedagogică şi metodică).

BIBLIOGRAFIE

Cerghit, I., - "Metode de învatamânt", ed. II, Bucuresti, Ed. Didactica si Pedagogica, 1980;

Ciobanu, Olga , Educaţie economică, Ed. ASE, Bucureşti, 2000.

Cucos, C., coord. - „Psihopedagogie pentru examenele de definitivat si grade didactice", Iasi, Ed. Polirom, 1998;

Dumitriu, Constanţa, Dumitriu, Gh., ş.a., Primii paşi în cariera didactică, Editura Alma Mater, Bacău, ISBN 978-606-527-066-4, 2010;

Dumitriu, Gh., Sistemul cognitiv şi dezvoltarea competenţelor, E.D.P., R.A., Bucureşti, 250 p., 2004, ISBN 973-30-1493-1, 2004;

Dumitriu, Gh., (coord.), Dumitriu, Constanţa, Dumitriu, I., Damian, I., Psihopedagogie – sinteze pentru examenele de definitivare şi gradul II în învăţământ, Editura Alma Mater, Bacău, 367 p., ISBN 973-8392-00-4, 2002;

Dumitriu, Gh., Dumitriu, Constanţa, Psihopedagogie - curriculum suport pentru examenele de definitivare şi gradul II în învăţământ, E.D.P. ,R.A., Bucureşti, 408 p., ediţia I, 2003, ISBN 973-30-2531-X, 2003;

Dumitriu, Gh., Dumitriu, Constanţa, Psihopedagogie - curriculum suport pentru examenele de definitivare şi gradul II în învăţământ, ediţia a II-a, E.D.P., R.A., 414 p., 2004, ISBN 973-30-1864-3, 2004;

Dumitriu, Gh., (coord.), Dumitriu, Constanţa, ş.a., (1998), Proiectarea şi modelarea activităţii didactice, Editura „Grigore Tabacaru", Bacău, 298p., ISBN 973-97892-5-0, 1998;

Dumitriu, Gheorghe, Psihologia educației, 110 p., (curs IDD), 2006, 397p., Universitatea din Bacău, 2000;

Dumitriu, Gheorghe, Dumitriu, Constanța, Introducere în pedagogie; Teoria şi metodologia curriculum-ului, 96 pag., 2004, 2007, Universitatea din Bacău;

Dumitriu, Gheorghe, Dumitriu, Constanța, Teoria şi metodologia instruirii; Teoria şi metodologia evaluării, 114 pag., 2003, 2007, Universitatea din Bacău;

Dumitriu, Gheorghe, Managementul clasei de elevi, 2008, Universitatea din Bacău;

Iucu, R. B., - „Managementul si gestiunea clasei de elevi", Iasi, Ed. Polirom, 2000;

Elaborat de,

Conf. univ. dr. Roxana Mironescu